

INTERVIURI

Despre justiție și judecători

Jacques Barrot

Jacques Barrot, născut la 3 februarie 1937 la Yssingeaux (Haute-Loire), este un important politician francez. A deținut mai multe posturi ministeriale, fiind pe rând ministrul comerțului, sănătății, muncii. Între 2004 și 2009 a fost vicepreședintele Comisiei Europene, inițial comisar european pentru transporturi, apoi comisar european pentru justiție și afaceri interne. Începând cu 12 martie 2010 este membru al Consiliului Constituțional din Franța.

Keywords: interview, judicial system, magistracy, independence, public trust, justice, judges, lawyers, reform

1. Dacă ar trebui să vă adresați unei instanțe din Franța, pentru a vă ocroti un drept, ați avea încredere în sistemul judiciar?

Da, dacă am de ocrotit un drept, am încredere în sistemul judiciar francez. Acesta presupune atât o judecată în prima instanță, dar și posibilitatea exercitării unei căi de atac. În mod normal, deși există excepții, magistratura noastră este, în general, competentă, lipsită de corupție și la adăpost de dependența excesivă de viața politică.

Recent, s-a introdus posibilitatea pentru cetățeni să se adreseze Consiliului Superior al Magistraturii, pentru situațiile în care o hotărâre judecătorească pare să fi fost pronunțată în

condiții inacceptabile. În cele din urmă, începând cu reforma constituțională din 2008, francezii pot invoca, de asemenea, în fața instanțelor judecătorești, indiferent de gradul de jurisdicție, faptul că temeiul legal care ar fi aplicabil nu este conform cu principiile și valorile Republicii. Această excepție de neconstituționalitate poate fi înaintată Consiliului Constituțional, care, în termen de trei luni, poate constata sau nu constituționalitatea dispoziției respective.

Pe scurt, mi se pare că, în ansamblu, sistemul judiciar francez merită încrederea noastră.

2. Ce măsuri preconizați pentru consolidarea independenței sistemului judiciar și câștigarea încrederii

francezilor (avocați, magistrați, judecători, procurori etc.)?

Prima grijă este aceea de a feri magistrații de orice tentativă de corupție; dar, trebuie să le asigurăm, de asemenea, independența față de puterea politică. Toate acestea necesită o bună pregătire, care vizează atribuțiile și mijloacele necesare pentru a evita situația în care judecătorii se simt neagreați și abandonati. Dar o justiție independentă este, de asemenea, deosebit de interesată de etica sa, pe care trebuie să o partajeze cu avocații și auxiliarii instanțelor.

3. Care ar trebui să fie rolul unui ministru al justiției, membru al puterii executive (și solidar în deciziile luate de guvern)?

Un ministru al justiției trebuie, desigur, să respecte această independență a justiției, prin evitarea imixtiunilor, care ar putea pune magistrații într-o poziție de dependență. Dar, ministrul trebuie să vegheze, de asemenea, la buna administrare a justiției. El trebuie să evite, în special, termenele nerezonabile, care nu permit justițiabililor ca justiția să se pronunțe. În Franța avem o problemă în măsura în care Ministerul Public depinde direct de Ministerul Justiției, dar reformele au condus la faptul ca procurorul să i se permită sarcina de coordonare a acțiunii publice, fără a-i fi confiscate anumite dosare de o cancelarie, modalitate în care s-ar risca soluții părintoare în unele cazuri.

4. Ce măsuri ar trebui luate pentru a permite o separare "definitivă" a puterilor politice și judiciare (o utopie)?

Separarea puterilor politice și judiciare este necesară. Aceasta nu duce neapărat la un corporatism care să conducă guvernarea judecătorilor. Este vorba despre o reală cooperare a puterilor, respectându-se reciproc. Acțiunea publică rămâne în responsabilitatea statului, dar este adevărat că procurorilor, care sunt magistrați, le revine sarcina de a aplica actele normative adoptate de Parlament și de Guvern, pentru a asigura ordinea publică, securitatea și siguranța.

5. Sunteți de acord cu ideea că procesele judiciare ar trebui să fie filmate și apoi difuzate public?

Am observat că, spre exemplu, Consiliul Constituțional a dorit ca pledoariile să poată fi transmise prin Internet. Ar trebui să mergem mai departe și să filmăm integral un proces? Mă îndoiesc și cred că există momente când sala de judecată nu se pretează la orice retransmisie. Cu toate acestea, este adevărat că majoritatea deciziilor sunt mai transparente dacă justiția obține acceptarea lor de către cetățeni.

6. După părerea dumneavoastră, judecătorul ideal există sau ar putea să se nască?

Judecătorul ideal este probabil cel care combină competența profesională cu o atitudine etică exemplară, având dorința de a face dreptate cu modestie, în căutarea adevărului. Niciun sistem judiciar nu poate reuși fără o etică riguroasă. Permiteți-mi să insist asupra acestei formări nu numai juridice, dar și morale a unui judecător, care are un rol major în societate, cât timp se apropie cel mai mult posibil de virtutea justiției.

11 martie 2011